

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమదాంధ్రపూర్ణార్యవిరచితం
॥ యతిరాజవైభవం ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
॥ యతిరాజవైభవం ॥

శ్రీరామానుజయోగీంద్రక్షీరకైంకర్యశాలినే ।
నమః స్యాదాంధ్రపూర్ణాయ మహనీయగుణాయ తే ॥

శ్రీమద్యామునదేశికాదధిగతశ్రుత్యంతయుగ్మాశయః
తత్సందేశచిక్రీరయా నియతధీః శ్రీశైలపూర్ణో గురుః ।
అన్విష్యన్ అనుజూద్వయోచితవరౌ శ్రీవేంకటాద్రౌ హరేః
తీర్థం పుష్పమపీతరాణ్యపహరన్నాస్తే స్మ సద్వృద్ధయే ॥ 1 ॥

తత్రాంతరే మధురమంగలభూతపుర్యో-
ర్నిత్యస్థితీ శ్రుతితదంగవిదౌ కులీనౌ ।
ద్వావంబురుణ్ణయనకేశవసో మయాజి-
నామాన్వితావభజతాం పరిణేతుకామౌ ॥ 2 ॥

శ్రీశైలపూర్ణస్స సమీక్ష్య వర్యౌ
వరౌ వినిశ్చిత్య చ తౌ ప్రహృష్టః ।
తత్త్వార్థితశ్శంఖరథాంగచిహ్నా-
మంత్రప్రదోఽభూన్నతయోస్తయోశ్చ ॥ 3 ॥

తామగ్రహీదగ్రజభూమిదేవీం
హృష్యన్మనాః కేశవసో మయాజీ ।
తాం చానుజాతాం కమలాక్షభట్టః
శ్రీదేవికాం తౌ చ తుతోష పూర్ణః ॥ 4 ॥

తతస్సభార్యౌ తదనుజ్ఞయా తౌ
స్వం వాసమాగమ్య చిరం సుశీలౌ ।

శీశం సమారాధ్య తదీయభక్తౌ
సహ ప్రియాభ్యాం ముదితావభూతాం || 5 ||

తతో జగన్మంగలపింగలాబ్ధే
చైత్రాగ్ర్యశుక్లచ్ఛదపంచమీకే |
ఆర్ద్రాభిధర్క్షణ యుతే చ వారే
బృహస్పతేస్సన్మృగరాజలగ్నై || 6 ||

వేదాంతసిద్ధాంతసమర్థనాయ
బాహ్యోంతరభ్రాంతమతాపనుత్త్యై |
శేషాంశకః కేశవయజ్ఞదేవ్యాం
తేజోనిధిః కశ్చిదిహవిరాసీత్ || 7 ||

శ్రీశైలపూర్ణోఽప్యథ భూతపుర్యా-
మాగమ్య వీక్ష్యాదుభతభాగినేయం |
చకార రక్షార్థరథాంగశంఖ-
చిహ్నం చ రామానుజనామకం చ || 8 ||

తతోఽభివృద్ధస్య చ తత్కటాక్షైః
పితాపి తస్యాత్మభువోఽబ్ధపూర్తిం |
చౌలం తథాఽరంభణమక్షరాణాం
చకార సత్తోవ్త్తరపంచమాబ్ధే || 9 ||

కృతోపనీతిస్తు తతస్సప్వపిత్రా
సమభ్యసన్ వేదతదంగశాస్త్రం |
రామానుజార్యోఽభవదగ్ర్యతేజా
మహర్ధిరానందితసత్యశీలః || 10 ||

తతస్తు కాంచిత పరిణీయ కన్యాం
 గృహస్థధర్మస్థితిరాప కాంచ్యాం।
 స పూర్వపక్షాభ్యసనాయ మాయి-
 సన్నాస్యసినం యాదవసంప్రకాశం ॥ 11 ॥

తతః కదాచిద్ధురి యాదవేన
 సర్వం ఖలు శ్రుత్యవిశారదేన।
 అపార్థ ఉక్తే స యథార్థముక్త్వా
 రామానుజోఽదర్శయదర్థసారం ॥ 12 ॥

శ్రీరంగవాసీ స తు యామునారోఽ
 నిశమ్య రామానుజదర్శితార్థం।
 ఆగమ్య కాంచ్యాం వరదం మహాత్మా
 దేవ్యా యుతం ప్రాణమదంతరంగైః ॥ 13 ॥

తతస్స శిష్యావృతయాదవం తం
 రామానుజం మధ్యగతం చ భాంతం।
 సమీక్ష్య రామానుజశిష్య ఏష
 చేద్యాదవో యుక్తమితివ దధౌః ॥ 14 ॥

శ్రీవైష్ణవర్ధ్యర్థమతీవ భక్త్యా
 తస్య ప్రసీదేతి స యామునార్యః।
 భాంతం మహాదేవికయా శరణ్యం
 శ్రీదేవరాజం శరణం ప్రపన్నః ॥ 15 ॥

సంభాషితశ్చేదిహ పాతభంగః
 స్యాదిత్యసంభాష్య స యామునార్యః।
 శ్రీరంగమేవాప సశిష్యవర్గో
 రామానుజార్యశ్చ పపాత పశ్చాత్ ॥ 16 ॥

తద్దేశభూపస్య సుతే పిశాచ-
 గ్రస్తేఽన్యమంత్రైరఖిలైరసాధ్యే |
 భూపస్తదా యాదవమంత్రమోచ్య
 ఇత్యేవమాకర్ణ్య తమానినాయ || 17 ||

దృష్టాంతరంగావృతయాదవం తం
 స్మిత్వా పిశాచః పరిభావ్య భూరి |
 రామానుజార్యం శరణం ప్రపద్య
 రాజాత్మజం స్వం చ జహౌ మహాఘం || 18 ||

తద్వృత్తమత్యద్భుతమీక్ష్య భూపో
 రామానుజార్యేకృత సన్మతిం సః |
 తేనార్పితం తద్గురుయాదవాయ
 సన్మానమత్యంతవినీతిపూర్వం || 19 ||

గత్వా స కాంచీమథ యాదవోఽపి
 రామానుజే ప్రీత ఇవాంతరేర్ష్యః |
 తదాది తన్మానసశోధనేచ్ఛుః
 వేదాంతవాక్యార్థవిచారకోఽభూత్ || 20 ||

కప్యాసశబ్దస్య వదత్యపార్థం
 తస్మిన్ తదభ్యంగకృతః కదాచిత్ |
 రామానుజస్యాశ్రు తదూరుదాహి
 దృష్ట్వాశు సోఽప్యన్ముఖసంభ్రమోఽభూత్ || 21 ||

ఇదం కిమిత్యుక్తవతేఽథ తస్మై
 కప్యాసవాక్యస్య యథార్థముక్త్వా |
 జైమిన్యపాఖ్యానమపి బ్రువంతం
 రామానుజం నాత్ర పరేత్యవోచత్ || 22 ||

త తస్సమాలోచ్య సహంతరంగైః
 ప్రలోభ్య రామానుజమప్యపాయైః।
 స జాహ్నవీస్నాననిమిత్తయాత్రా-
 వ్యాజేన హంతుం కుమతిః ప్రతస్థే ॥ 23 ॥

గోవిందభట్టశ్చ సుతోఽథ మాతృ-
 ష్వసుః సుశీలస్సహపాతి మిత్రం।
 మధ్యేవనం ప్రోచ్య స దుష్టచింతాం
 రామానుజాయ స్వయమన్వగాత్ తం ॥ 24 ॥

మహాటవీమధ్యగతస్స రాత్రౌ
 రామానుజోఽచింతయదార్తచేతాః।
 దేవ్యా మహత్యా సహ భాసమానం
 దీనానవంతం వరదం శరణ్యం ॥ 25 ॥

కిరాతరూపీ వరదోఽథ దేవ్యా
 గచ్ఛేమ రామానుజ సాధు కాంచీం।
 ఇత్యగ్రగామీ ప్రియయా స పీత్వా
 తద్దత్తకూపో దకమంతరాసీత్ ॥ 26 ॥

దృష్ట్వా ప్రభాతేఽథ స పుణ్యకోటి-
 విమానమత్యంతసమీపవృత్తి।
 పీతోదకం తం వరదం విచింత్య
 రామానుజార్యోఽప్యతివిస్మితోఽభూత్ ॥ 27 ॥

సంధ్యాముపాస్యాంతికసత్తటాకే
 సంసేవ్య దేవీం వరదం చ హృష్టః।
 నిత్యం తదంగీకృతకూపతీరైః
 రామానుజార్యస్తమతోషయచ్ఛ ॥ 28 ॥

గంగాతటాద్యాదవమంత్రవశోఽ
 గోవిందభట్టః స్వకరస్థలింగః |
 స్వగ్రామమాగమ్య చ కాలహస్తీ-
 న్యవాస్త తత్స్థానవిచారకస్స౯ || 29 ||

కాంచ్యామథాగమ్య స యాదవోఽపి
 రామానుజం వీక్ష్య తదాగమం చ |
 శ్రుత్వా సమాహూయ విలోభయంస్తం
 తతస్స్వశిష్యైస్సమపాఠయచ్ఛ || 30 ||

విరుద్ధమర్థం తు కదాచిదుక్తం
 సదేవ సోమ్యేదమితి శ్రుతేశ్చ |
 అశిక్షయత్సంగతమర్థముక్తాఽ
 రామానుజార్యోఽథ తమత్యజత్సః || 31 ||

త్యక్తస్సదా యాదవమర్కటేన
 రామానుజార్యో మణిరద్భుతశ్రీః |
 హృద్యః కరీశస్య హరేరభూది-
 త్యాకర్ణ్య హృష్టస్స చ యామునార్యః || 32 ||

రామానుజార్యనయనాయ సోఽపి
 శిష్యం మహాపూర్ణమథాదిదేశ |
 గత్వాఽథ కాంచీం స చ తోషయిత్వా
 తం స్తోత్రరత్నేన తు తోష భూయః || 33 ||

రామానుజార్యోఽపి స యామునార్యం
 సంసేవితుం రంగపురీం గమిష్య౯ |
 ప్రాజ్యం మహాపూర్ణయుతః కవేర-
 కన్యాతటే సూరిగణం దదర్శ || 34 ||

రంగేశముఖ్యా అపి సూరయస్తౌ
 దృష్ట్వా మహాపూర్ణయుతాయ తస్మై |
 రామానుజార్యాయ నివేద్య శాంతాః
 శ్రీయామునార్యాంగులిముద్రణం చ || 35 ||

తద్వ్యాససూత్రం వివరీకరిష్యే
 తత్తా తనామాపి శతారినామ |
 యుక్తం విధాస్యాభ్యుభయోరితీర్య
 రామానుజోఽవందత తత్పదాబ్జే || 36 ||

క్షణేన తస్యాంగలయశ్చ తిస్రః
 పురేవ భూతాస్తదుదీక్ష్య సర్వే |
 సిద్ధాంతనిర్ధారణసార్వభౌమ-
 స్సత్యం భవిష్యత్యయమిత్యవోచన్ || 37 ||

త్వరన్నసంసేవ్య స రంగనాథ-
 మాగమ్య కాంచీం వరదం ప్రణమ్య |
 తీర్థాదికైంకర్యకరః కదాచిత్
 కిం వాద్య కర్తవ్యమితివ దధౌ్య || 38 ||

తత్ర త్యపూర్ణం వరదాంతరంగం
 వర్ణాశ్రమాచారవిధాయకం తం |
 సంప్రార్థయచ్చిత్తగతం మమార్థం
 జ్ఞాత్వా కరీశాద్వద దేశికేతి || 39 ||

శ్రీమాన్ పరం తత్త్వమహం మతం మే
 భేదః ప్రపత్తిర్నిరపాయహేతుః |
 నావశ్యకీ చ స్మృతిరంత్యకాలే
 మోక్షో మహాపూర్ణ ఇహోర్యవర్యః || 40 ||

ఇత్యర్థషట్కం వరదోపదిష్టం
 రామానుజార్యాయ స చాథ పూర్ణః |
 రహస్యవాదీత్స రహస్యవాదీ
 తస్మాద్ధి రామానుజమాన్యనామా || 41 ||

రామానుజార్యోఽపి పురం గమిష్యన్
 రంగం తతః శ్రీమధురాంతకస్థం |
 శ్రీభూమినీశాదియుతం తటాక-
 పాలం సిషేవే రఘునందనం తం || 42 ||

సతీర్థ్యసందేశత ఆపతంతం
 దిష్ట్యా మహాపూర్ణముదీక్ష్య తత్ర |
 తత్పాదపద్మే ప్రణిపత్య హ్వారా-
 ద్రామానుజార్యస్స చ బాష్పపూర్ణః || 43 ||

పరస్పరాదేశవిచారహ్వారా-
 త్తత్సన్నిధౌ శ్రీవకులద్రుమస్య |
 చాయాయుతం తత్పరమం పదం చ
 ధ్యాత్వా మహాపూర్ణగురుం స భేజే || 44 ||

స శంఖచక్రాంకనపుండ్రయాగ
 మంత్రాంస్తద్రైరపి మంత్రరత్నం |
 అన్యాంశ్చ తత్రోపదిదేశ మంత్రాన్
 రామానుజాచార్యవరాయ తస్మై || 45 ||

తాదృజ్మహోవైభవదివ్యదేశాత్
 కాంచీమథాగమ్య గురుస్సశిష్యః |
 అన్వర్థనామ్నా వరదం ప్రణమ్య
 రామానుజార్యవసథం ప్రపేదే || 46 ||

ఉపాదిశత్స్ త్రిసహస్రగాథా-

స్తద్వాసినసూత్రార్థమపి ప్రహృష్టః |
రామానుజార్యశ్చ గురుం సదార-
మపూజయన్నిత్యమభీష్టవృత్త్యాః || 47 ||

కేనాపి కార్యేణ తతః కదాచి-

ద్రామానుజే భూతపురం ప్రయాతే |
తత్పత్న్యధిక్షేపనికర్షవాచా
రుష్టాం స్వదేవీం స చుకోప పూర్ణః || 48 ||

పూర్ణస్సదేవ్యాథ జగామ రంగం

తచ్ఛాపి వృత్తం స నిశమ్య రుష్టః |
రామానుజార్యో గురుభక్తిపూర్ణః
స్వదేవికాం మాతృగృహం నినాయ || 49 ||

పత్నీం పరిత్యజ్య స వీతరాగః

శ్రీదేవరాజం ప్రణిపత్య తస్మాత్ |
తుర్యాశ్రమం స్వీకృతవాన్ దదౌ స
దేవోఽపి తస్మై యతిరాజనామ || 50 ||

తత్స్త్రిదండీ స శిఖోపవీత-

కాషాయయుక్తో మనురత్నజాపీ |
వర్ణాశ్రమాచారపరశ్చకాశే
రామానుజార్యో యతిసారవభౌమః || 51 ||

తత్రైవ కూరాధిపవాత్స్యనాథ-

వాధూలనాథాశ్చ సమాశ్రితాస్తం |
తేభ్యోఽపి రామానుజసంయమింద్ర-
స్స శంఖచక్రాంకరహస్యదోఽభూత్ || 52 ||

తతోఽభవద్యాదవసంప్రకాశః
 శ్రీయామునాచార్యకటాక్షశుద్ధః |
 గోవిందయోగీ యతిరాజశిష్యో
 గ్రంథం స కంచిద్యతిధర్మమాహ || 53 ||

శ్రీరంగరాజార్యవరః కదాచిత్
 గత్వాథ కాంచీం వరదం ప్రణమ్య |
 ఆదాయ రామానుజసంయమీద్రం
 శ్రీరంగమేవాస్తుమథ ప్రతస్థే || 54 ||

తతస్స కూరేశముఖాంతరంగై-
 రన్వైశ్చ శిష్యైర్యతిరాజవర్యః |
 శ్రీశం చ నత్వా మధురాంతకన్థం
 శ్రీరంగమాసాద్య సిసేవిషుస్సృ || 55 ||

ప్రత్యుద్గతై రంగపతేర్నియోగాత్
 సమ్మానితో మాల్యముఖైర్యతీశః |
 శ్రియం ప్రణమ్యాథ చ రంగనాథం
 శ్రీకార్యనిర్వాహధురంధరోఽభూత్ || 56 ||

విభూతియుగ్మాధిపతాధికం చ
 సర్వం మహాపూర్ణకటాక్షలబ్ధం |
 మత్వా స తత్పాదసరోజయుగ్మం
 సంసేవ్య తద్వశ్యతయావతస్థే || 57 ||

తతో మహాపూర్ణగురోర్నియోగా-
 త్ప్రణమ్య గోష్ఠిపురపూర్ణపాదౌ |
 మంత్రార్థతచ్ఛ్లోకవరార్థశి-
 ఙ్గాం ప్రాప్యాథ సోఽశిక్షయదప్యనేకా || 58 ||

త తస్స పూర్ణోఽపి తదాంతరజ్ఞః
 సమ్మానయంస్తం యతిసార్వభౌమం |
 తద్దర్శనం చేదమితీవ తుష్టః
 ప్రోవాచ యల్లక్ష్మణదర్శనం తత్ || 59 ||

త తస్స రామానుజసంయమింద్రో
 గురుం మహాపూర్ణమవందతాథ |
 పునశ్చ రంగేశగురోర్ధృహీతుం
 కాంశ్చిద్విశేషాః స తదాదిదేశ || 60 ||

త తశ్శతారేశ్చరమప్రబంధం
 తదర్థసారం సుకవిప్రబంధం |
 స్తోత్రద్వయం చార్థవిశేషయుక్తం
 తస్మాద్ధృహీత్వా పునరాప పూర్ణం || 61 ||

పునర్నియుక్తః స్వగురోర్యతీశో
 మాలాధరాచార్యవరాత్సుమేధాః |
 శతారిసూక్తేః పరకాలసూక్తే-
 రర్థం సహస్రస్య చ సోఽప్యగృహ్ణోత్ || 62 ||

ఏవంవిధోఽర్థోఽప్యచిత్తో భవేది-
 త్యుక్తం క్వచిత్తత్ర యతీశ్వరేణ |
 శ్రుత్వా గురుః పూర్ణయుగాయ చాహ
 తాభ్యాం చ తేనాప్యభినందితస్యః || 63 ||

ఏవం రహస్యార్థవిశేషయుక్తం
 వేదాంతమాచార్యగణాదధీత్య |
 కూరేశవాత్సేశముఖైశ్చ శిష్యైః-
 రువాస రంగే ముదితో యతీశః || 64 ||

త త స్తదాత్రేయనతార్తిహార్తా
 యతీశపాదాంబురుహం ప్రపన్నః |
 పిల్లానభిఖ్యం స్వపితృష్యసుశ్చ
 శ్రీశైలపూర్ణస్య సుతం నివేద్య || 65 ||

ఆజానసదృప్తయతీశభక్తి-
 తత్సేవనేచ్ఛాద్యపి తత్సుతస్య |
 శ్రీశైలపూర్ణోక్తమపి హ్యవోచ-
 చ్ఛ్రీవేంకటాద్రీశమిమం భజేతి || 66 ||

తం వీక్ష్య బాలం స తదైవ సర్వ-
 మంత్రాన్ సహార్థాన్ ప్రణతార్తిహార్తే |
 దిదేశ తన్మంగలదివ్యదేహ-
 సంరక్షకోఽభూత్తత ఏవ సోఽపి || 67 ||

త తః కదాచిద్విషయుక్తభిక్షాం
 జ్ఞాత్వా యతీశస్త్రిదినోపవాసః |
 నిశమ్య తత్ ద్వాపపి పూర్ణవర్యో
 గోష్ఠీపురాదాపతురాశు రంగం || 68 ||

ప్రత్యుద్గతం తం ప్రణతం యతీశం
 త్వద్దేహమానిప్రణతార్తిహార్తా |
 సంశోధితాం స్వీకురు నిత్యభిక్షా-
 మిత్యూచతుస్తౌ స తథాకరోచ్ఛ || 69 ||

గోవిందభట్టాంతరశిక్షణార్థం
 స్వప్రేరితాశ్చపురథోచురేవం |
 శ్రీశైలపూర్ణాంఘ్రిసరోజభృంగో
 గోవిందభట్టోఽభవదస్తలింగః || 70 ||

వేదార్థసంక్షేపమథో యతీశో
 వేదాంతసూత్రస్య చ సారదీపా ।
 భాష్యం చ గీతావివృతిం చ కృత్వా
 వాత్సేశశముఖ్యేభ్య ఉపాదిశచ్చ ॥ 71 ॥

అబాధితారైరనపాయవాచాం
 తద్వాస్యససూత్రస్య యథార్థభాష్యం ।
 కృత్వా యతీంద్రో ధురి యామునార్య-
 మనోరథం పూరితవాఽ స ఆద్యం ॥ 72 ॥

తతః కదాచిత్స హి రంగనాయ-
 కాశ్చీరంగనాథావపి ఫాల్గునోత్తరే ।
 ముదాభిషిక్తౌ స తదా ప్రపద్య
 తౌ గద్యత్రయం చాప్యవదద్యతీశ్వరః ॥ 73 ॥

భాష్యాదిభిస్తత్త్వవిదోఽథ గద్యైః
 శ్రీశం ప్రపన్నస్య తదేకవృత్తేః ।
 కైంకర్యమాప్రాపణకార్యమాహ
 నిత్యాభిధగ్రంథముఖాద్యతీశః ॥ 74 ॥

త తస్స్వశిష్యైర్బహుభిర్యతీశః
 కాంచీపథాద్వేంకటశైలవర్యం ।
 భక్త్యా భజన్ తద్బహుమానితస్సన్
 శ్రీశైలపూర్ణం ప్రణతో గురుం తం ॥ 75 ॥

తద్వీక్షితస్సన్ కమలానివాసం
 ప్రపద్య తత్పూర్ణవరాద్యతీశః ।
 రామాయణం తద్వివిధైర్మహారై-
 స్సంవత్సరం తత్ర వసన్నగృహ్ణాత్ ॥ 76 ॥

పూర్ణాత్మజౌ ద్వాపపి తన్నియుక్తౌ
 యతీశమాశ్రిత్య సమస్తమర్థం |
 అవాపతుస్తత్ర సుతం కనిష్ఠం
 పూర్ణోఽప్యదాత్తద్భవలమానపాత్రం || 77 ||

పిల్లానభిఖ్యం స చ తేన దత్తం
 గోవిందభట్టం నిజయాచితం చ |
 సంగృహ్య హృష్టస్సమవాప రంగం
 కాంచీపథాదేవ యతీశ్వరశ్చ || 78 ||

గోవిందభట్టం చ విరక్తమైక్ష్య
 యతిం తమేంబారభిధం స చక్రే |
 జాతస్సుతో రంగపతేః ప్రసాదా-
 త్తత్కూరనాథస్య చ సాధుభట్టః || 79 ||

భట్టారకం తం చ పరాశరాఖ్యం
 కృత్వా కృతం తేన సహస్రనామ్నాం |
 భాష్యం ప్రతిష్ఠాప్య చ యామునార్య-
 మనోరథం పూరితవాన్ ద్వితీయం || 80 ||

కదాచిదంతర్మఠమర్థచింతాం
 కస్య ప్రబంధస్య చిదాచరంతం |
 యతీశ్వరం వీక్ష్య చ పూర్ణపుత్ర-
 స్తచ్చింతితార్థో హ్యాయమిత్యవోచత్ || 81 ||

తదీరితార్థం నిజచింతితం తం
 శ్రుత్వా యతీశోఽప్యతివిస్మితస్సన్ |
 నాథాన్వయాద్వేద తథేతి మత్వా
 మజ్జానపుత్రే త్యభిషన్వజే తం || 82 ||

రామానుజార్యస్య యతీశ్వరస్య
 జ్ఞానాత్మజస్తస్య చ పాదుకేతి |
 ఖ్యాతశ్శరారేశ్చరమప్రబంధం
 వ్యాఖ్యాతవాంస్తుం కురుకేశవర్యః || 83 ||

పిల్లానభిఖ్యం కురుకేశ్వరాఖ్యం
 కృత్వా తు తం తత్కృతషట్సహస్రం |
 భాష్యం ప్రతిష్ఠాప్య స యామునార్య-
 మనోరథం పూరితవాంస్తుతీయం || 84 ||

యతీశ్వరస్యాప్యథ యజ్ఞమూర్తే-
 ర్జితో భవేద్యో జయతో మతస్థః |
 ఇతి ప్రతిజ్ఞాయ చ రంగపుర్యాం
 ప్రావర్తతాష్టాదశరాత్రవాదః || 85 ||

స్వప్నే యతీశో వరదేక్షితస్సన్
 మాయామతస్థాపకయజ్ఞమూర్తిం |
 వాదేఽజయత్తం వరదాఖ్యయా స్వం
 నామాప్యదాత్సోఽపి తు తోష శిష్యః || 86 ||

తతో యతీశస్స దిశో విజేతుం
 శిష్యైరనేకైస్సహ తత్ర తత్ర |
 గత్వా విజిత్యాన్యమతం సమస్తుం
 సరస్వతీపీఠమథాససాద || 87 ||

తద్భాష్యమాదాయ నిధాయ మూర్ధ్ని
 శ్రీభాష్యమేతద్వరభాష్యకృత్త్వం |
 ఇతీవ తస్మై ప్రదదౌ చ దేవీ
 భాష్యం హయగ్రీవమపి స్వదేవం || 88 ||

గృహ్ణా హయగ్రీవమపి ప్రణమ్య
 కులాగతం తం వరదం చ నిత్యం |
 ఆరాధయన్నన్యమతాని జిత్వా
 శ్రీవేంకటాద్రిం పునరాససాద || 89 ||

భక్తా త్తల్లక్షణశంఖచక్రః
 శ్రీశ్రీనివాసశ్శివ ఏవ నాన్యః |
 ఇతీవ శ్చైవై రచితే వివాదే
 తత్ప్రత్యయం ప్రాహ యతీశ్వరోఽపి || 90 ||

నిశ్చిత్య సర్వేష్యథ శంఖచక్రే
 శూలం చ నిక్షిప్య తదాలయాంతః |
 కవాటమాబధ్య త తః ప్రభాతే
 ఉద్ఘాట్య సర్వే దదృశుస్సహైవ || 91 ||

భంక్త్యా త్రిశూలం ధృతశంఖచక్రం
 శ్రీశ్రీనివాసం చ సమీక్ష్య శైవాః |
 ప్రధావితాశ్చాశు యతీశ్వరేణ
 శ్రీశైలపూర్ణోఽపి తు తోష భూరి || 92 ||

తతో యతీశో గురువీక్షితస్సన్
 శ్రీరంగమాగమ్య సమస్తశిష్యైః |
 వేదాంతసిద్ధాంతవిచక్షణోఽభూ-
 న్మతాంతరస్థాశ్చ త తః కృతేర్ష్యాః || 93 ||

దుర్బోధితశ్చోలన్యపోఽథ సాధూన్
 శివాత్పరం నాస్తి లిఖేతి పత్రే |
 నిర్బధ్య చారైరపి తం యతీశ-
 మాహూతవాంస్తద్విదితం చ శిష్యైః || 94 ||

కాషాయధృత్కూరపతిస్త్రిదండీ
 ప్రాయాన్మహాపూర్ణయుతస్తు తత్ర |
 వాత్సేశముఖ్యైస్సహితో యతీశః
 శుక్లాంబరః ప్రాప దిశం ప్రతీచీం || 95 ||

తత్ర క్వచిత్ కైశ్చన శిష్యభూతైః
 క్వాషాయదండాది సమర్పితం సః |
 శాస్త్రోక్తమార్గేణ పునః ప్రగృహ్య
 యథాక్రమారాధనతత్పరోఽభూత్ || 96 ||

యతీశ్వరం తత్ర నృపశ్చ కశ్చిత్
 కేచిద్విజాగ్ర్యాశ్చ సమాశ్రితాస్తం |
 నిష్పిష్టదేహో అపి జైనవర్గా
 మహాః ప్రభావః ప్రకటికృతశ్చ || 97 ||

నారాయణః స్వప్నగతో యతీశం
 శ్రీయాదవాద్రావిహ భూతలాంతః |
 వర్తే ప్రతిష్ఠాపయ మాం మృదంచ
 శ్వేతాం గృహాణేత్యవదత్స తత్ర || 98 ||

తతో యతీశః సహసా ప్రహృష్టః
 కల్యాణతీర్థేష్వవగాహ్య శుద్ధః |
 తదంకసంశోధితసద్విమానే
 చక్రే స నారాయణసుప్రతిష్ఠాం || 99 ||

శ్వేతాం మృదం శిష్యయుతః ప్రగృహ్య
 ధృత్వాథ రామప్రియవిగ్రహం తం |
 అన్విష్య డిల్లీశసుతాగృహస్థం
 సంపత్సుతాగచ్ఛ మమేత్యవోచత్ || 100 ||

తమాగతం రామహితం స నీత్వా
 ప్రీత్యా స నారాయణముత్సవద్వైః |
 సంపూజయన్ మోదమవాప తత్ర
 డిలీశపుత్ర్యంతరధాత్తమేత్య || 101 ||

పూర్ణార్కకూరేశ్వరనేత్రహానిం
 శ్రుత్వా తదా క్లిష్టతరో యతీశః |
 నిశమ్య కూరేశమరోగమాశు
 చోలం తథా దుర్ముతమాప హర్షం || 102 ||

తీర్థం కల్యాణమాసీత్తదపి పురవరం
 తచ్చ నారాయణాఖ్యం
 శ్రీశస్సంపత్కూమారో యతినృపతిజయ-
 స్థానమాసీత్తతస్తత్ |
 కించ శ్రీమాన్ యతీంద్రః స్వపదగతజన-
 శ్రేయసే స్వీయమర్చ్యం
 రూపం ప్రాదాచ్చ తస్మాద్యతిగిరిరితి త-
 ద్యాదవాద్రేస్తు నామ || 103 ||

నత్వా సంపత్కూమారం యదుగిరికమలా-
 యుక్తనారాయణం తం
 శిష్యానాదిశ్య తత్రాప్యథ కతిపయస-
 చ్చిష్యయుక్తో యతీశః |
 గత్వా శ్రీరంగనాథం ససలిలనయనః
 ప్రాణమత్తం ప్రహృష్ట-
 స్తత్రత్యాస్తం తదోచుశ్శతపథనగిరా-
 ముత్సవం సన్నిరుద్ధం || 104 ||

తత్ర శ్రీమాన్ యతీశః కమపి శతరిపుం
 సంప్రతిష్ఠాప్య తేన
 శ్రీరంగాధీశ్వరస్యాధ్యయనమహమహా-
 ర్వింశతిం కారయిత్వా |
 పశ్చాత్కైశ్చిత్ప్రబంధైః స్వవిషయకకథం
 తం ప్రబంధం మిలిత్వా
 రంగ సంశ్రావ్య చక్రే స తదితరమహా-
 సూరిగోదాప్రతిష్ఠాం || 105 ||

తద్వద్దివ్యస్థలేష్యప్యధిమహిమసు త-
 త్సూరిగోదాప్రతిష్ఠాం
 కృత్వా సర్వత్ర తం చాధ్యయనమహమపి
 ప్రాజ్యహయ్యంగవీనం |
 ప్రాజ్యక్షీరోద్గుడాన్నం వృషభగిరిపతి-
 ప్రీణనార్థం నివేద్య
 శ్రీమాన్ రామానుజార్యః కృతబహుమతిర-
 ప్యాస గోదాకటాక్షైః || 106 ||

నీతం గోవిందరాజం రహసి నిజతలా-
 ద్వేంకటాద్రేస్తు సానౌ
 సంస్థాప్యారాచ్యశ్శరారిప్రభృతిగురుతతే-
 శ్శిష్యసంఘైర్యతీశః |
 గత్వా రంగం స పశ్చాదితరమతజనాన్
 స్వాశ్రయానేవ కుర్వన్
 శిష్యాన్ కాంశ్చిద్విభజ్య క్రమత ఇహ తదా
 విజ్వరస్సంతు తోష || 107 ||

పీఠాధీశాంశ్చ కాంశ్చిచ్ఛతురధిగణనా-
 యుక్తసప్తత్యభిఖ్యాన్
 తత్రాప్యగ్రాంశ్చ కాంశ్చిచ్ఛతుర ఇహ తథా
 భాష్యసింహాసనేశాన్ |
 తత్ర జ్ఞానాత్మజం తం తదుభయనిగమా-
 తాగ్ర్యభాష్యేశ్వరం చ
 శ్రీమాన్ రామానుజార్యో యతినృపతిమహా-
 దేశికేంద్రశ్చకార || 108 ||

సప్తత్యా తైశ్చతుర్భిర్యతిభిరపి తథా
 సప్తశత్యాదుభతశ్రిః
 అన్యైరేకాంతిభిశ్చ ద్వియుతదశమితై-
 స్తైస్సహస్రైస్సమేతః |
 జ్యేష్ఠాన్ కూరేశముఖ్యాననుజమపి తథా
 చౌరసం జ్ఞానపుత్రం
 వీక్ష్య వ్యాప్యత్వవాహాన్ యతినృపతిరపి
 ప్రేక్ష్య సమ్మోదమాప || 109 ||

శాస్త్రాచారైకవశ్యైర్విదితసుచరితై-
 శ్శిష్యవర్హైస్సమేతః
 కైశ్చిత్సంప్రార్థితస్సన్ యతిపతిరపి చా-
 లింగ్య సద్విగ్రహాంస్త్రీన్ |
 శ్రీరంగే భూతపుర్యామపి చ యదుగిరౌ
 స్థాప్యమేతత్రయం చేత్-
 యుక్తాన్ దత్త్వా చ తేభ్యో జగదఖిలమవ-
 న్మాం కటాక్షైస్స పాయాత్ || 110 ||

సర్వత్రోత్సార్య భూమ్యాం వ్యపగతవసతిం
 మామకార్షీర్యతస్త్వం
 తస్మాత్సంప్రాప్తకాలే మతమపి భవతః
 ఙ్గోభయిష్యే శపేయం |
 శ్రుత్వేష్యుక్తిం కలేరప్యథ యతిన్యపతిః
 శ్రీశమాద్యం ప్రపన్నో
 జీయాదవ్యాహతం మే మతమితి చ వదన్
 పాలయేన్నాం కటాక్షైః || 111 ||

జీయాచ్ఛ్రియామునార్యైస్తదుపచితమహః-
 పూర్ణగోష్ఠీపురోద్య-
 త్పూర్ణశ్రీశైలపూర్ణైరపి మహిమనిధీ
 రంగమాలాధరార్యైః |
 ప్రాచీనారాధనం తం వరదమపి హయ-
 గ్రీవమాప్తం చ వాణ్యా
 దత్వా జ్ఞానాత్మజాయ త్రిభువనతిలకీ-
 భూతకీర్తిర్యతీశః || 112 ||

కాంశ్చిత్కస్మింశ్చిద్ధ్రే ప్రతినియతతయా
 సన్నియోజ్యాంతరంగా
 తత్ర క్షీరార్థకృత్యే ప్రతినియతమహో
 దాసమప్యత్యనర్హం |
 కుర్వన్ శ్రీమాన్ యతీశః స్వపదవినతత-
 ధ్దాసదాసానుసాదం
 మామప్యత్యంతభక్తం స్వహితమివ సదా
 గోపయన్ సోఽపి జీయాత్ || 113 ||

కమలేశముఖ్యగురుపక్తివైభవ-

ప్రతికర్మశోభి యతిరాజవైభవం।

య ఇదం పఠంతి కలికల్మషాపహం

త ఇమే విభూతియుగనాయకా ధ్రువం॥ 114 ॥

॥ ఇతి యతిరాజవైభవం సంపూర్ణం॥